

РЕШЕНИЕ

№ 265

гр. Сандански, 23.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – САНДАНСКИ, I ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в
публично заседание на трети октомври през две хиляди двадесет и трета
година в следния състав:

Председател: Росица Г. Калугерова

при участието на секретаря Спаска Г. Трушева
като разгледа докладваното от Росица Г. Калугерова Гражданско дело №
20221250101411 по описа за 2022 година

взе предвид следното:

Производството по делото е образувано по искова молба на „Първа инвестиционна банка“-АД, с ЕИК: 831094393, със седалище и адрес на управление-гр.София, район „Младост“, бул.“Цариградско шосе“, № 111П, представлявано от изпълнителните директори Н.Х.Б. и С.А.П., чрез пълномощника си старши юристконсулт К. А. Л.-С., срещу М. С. Д., с ЕГН-*****, Г. Д. Д., с ЕГН-*****, К. Д. Д., с ЕГН-*****, Р. Д. Д., с ЕГН-*****, и С. Д. Д., с ЕГН-*****, всички от гр.С., ул.“О.“, № *, с която са предявени обективно и субективно съединени иски, а именно: за установяване съществуването на вземане, при условията на солидарна отговорност на М. С. Д. и С. Д. Д., в размер на 13 925,91 евро-част от вземане в размер на 24 444,52 евро към 17.03.2022г. вкл., по договор № 022LD-R-001467/20.12.2011г. за банков кредит, сключен между „Първа инвестиционна банка“-АД и кредитополучателите Д. К.ов Д. и М. С. Д., обезпечен с поръчителството на С. Д. Д., от която сума 8076,98 евро е непогасена главница, 946,27 евро е непогасена възнаградителна лихва, начислена съгласно раздел II, т.4 от договора, за периода от 16.04.2019г. до 16.12.2021г. вкл., 4184,72 евро е непогасено обезщетение за забава за просрочени плащания (наказателна лихва), начислена съгласно раздел II, т.10 от договора, за периода от 16.04.2019г. до 12.03.2020г. вкл., 712,57 евро е непогасено обезщетение за забава за просрочени плащания (наказателна лихва), начислена съгласно раздел II, т.10 от договора, за периода от 14.05.2020г. до 17.03.2022г. вкл., а 5,37 евро е непогасени разноски за връчване на покани, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 18.03.2022г., за което вземане е издадена заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл.417 от ГПК № 168 от 22.03.2022г. и изпълнителен лист по ч.гр.д.№ 283/2022г. по описа на РС-Сандански, и за установяване съществуването на вземане, при разделна отговорност на Г. Д. Д., К. Д. Д. и Р. Д. Д., в качеството им на наследници на починалия кредитополучател Д. К.ов Д., в размер на по 1/5 част от сумата 13 925,91 евро-част от вземане в размер на 24 444,52 евро към 17.03.2022г. вкл. по договор № 022LD-R-001467/20.12.2011г. за банков кредит, от която сума 8076,98 евро е непогасена главница, 946,27 евро е непогасена възнаградителна лихва, начислена съгласно раздел II, т.4 от договора, за периода от 16.04.2019г. до 16.12.2021г. вкл., 4184,72 евро е непогасено обезщетение за забава за просрочени плащания (наказателна лихва), начислена съгласно

раздел II, т.10 от договора, за периода от 16.04.2019г. до 12.03.2020г. вкл., 712,57 евро е непогасено обезщетение за забава за просрочени плащания (наказателна лихва), начислена съгласно раздел II, т.10 от договора, за периода от 14.05.2020г. до 17.03.2022г. вкл., а 5,37 евро е непогасени разноски за връчване на покани, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 18.03.2022г., за което вземане е издадена заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл.417 от ГПК № 168 от 22.03.2022г. и изпълнителен лист по ч.гр.д.№ 283/2022г. по описа на РС-Сандански.

Правна основание на исковите- чл.79, ал.1 и чл.86 от ЗЗД във вр. с чл.430 от ТЗ и във вр. с чл.415, ал.1, т.1 от ГПК и чл.417, т.2 от ГПК.

Твърди се в исковата молба, че между „Първа инвестиционна банка“-АД и кредитополучателите Д. К.ов Д. и М. С. Д. е сключен договор № 022LD-R-001467/20.12.2011г. за банков кредит, с който банката им е предоставила банков кредит в размер на 8200 евро за погасяване на задължения по договори за кредитни карти, с краен срок за погасяване на всички дължими суми-16.12.2021г. Твърди се, че неразделна част от договора са Общите условия на банката за кредити на физически лица, както и че кредитът е обезпечен с поръчителство от С. Д. Д., съгласно договор за поръчителство от 20.12.2011г. Твърди се, че за ползвания кредит кредитополучателите са се задължили да заплащат на банката годишна лихва в размер на базовия лихвен процент на банката за евро, увеличен с надбавка от 8,51 пункта, или общо 16,5% годишно, а при просрочие-обезщетение за забава, съгласно т.10 от договора, в размер на законната лихва. Твърди се, че погасяването на кредита е уговорено на месечни вноски, всяка в размер и падеж съгласно погасителен план-приложение № 1 към договора за кредит. Твърди се, че средствата от кредита са изцяло усвоени еднократно на 20.12.2011г. по банкова сметка с IBAN BG86FINV*****, открита в банката на името на Д. К.ов Д.. Твърди се, че усвоения кредит е погасяван частично по главница по обслужващата кредита банкова сметка, посочена по-горе, на 16.01.2012г., на 16.02.2012г., на 16.03.2012г. и на 16.04.2012г. със сумите съответно 39,45лв., 24,98лв., 32,79лв. и 25,80лв., както и че е погасяван частично по лихви със суми и на дати, подробно посочени в исковата молба, през 2012г. и 2020г. Твърди се, че по договора са просрочени 116 броя погасителни вноски по главница в общ размер на 8076,98евро, както и 116 броя погасителни вноски по договорни лихви в общ размер на 8196,95 евро. Твърди се, че кредитът е в просрочие считано от 16.05.2012г., като общият размер на просрочената сума за наказателни лихви, начислени на основание раздел II, т.10 от договора, е 8165,22 евро, в това число 7452,65 евро за периода от 16.05.2012г. до 12.03.2020г., и 712,57 евро за периода от 14.05.2020г. до 17.03.2022г. вкл. Твърди се, че крайният срок за погасяване на всички дължими суми е настъпил на 16.12.2021г., поради което те са изискуеми. Твърди се, че кредитополучателят Д. К.ов Д. е починал на 29.04.2014г. и че неговите законни наследници са ответниците по делото в качеството им съответно на неговите съпруга и деца. Твърди се, че наследниците отговарят за задълженията на наследодателя съобразно дела, който получават от наследството, който е в размер на 1/5. Твърди се, че двама от наследниците, а именно М. Д. и С. Д. отговарят за целия размер на дълга, при условията на солидарна отговорност, в качеството им съответно на кредитополучател и поръчител. Твърди се, че банката е изпратила покани от 27.01.2021г. до наследниците на починалия кредитополучател-Г., К. и Р. Д.и, както и до кредитополучателя М. Д. и поръчителя С. Д., за доброволно погасяване на задълженията по гореописания договор за кредит, връчени чрез ЧСИ на 31.01.2022г. Твърди се, че общият размер на дълга по договора за банков кредит към 17.03.2022г. вкл. е 24 444,52 евро. Твърди се, че за част от вземането в размер на 13 925,91 евро, включващо 8076,98 евро- непогасена главница, 946,27 евро-непогасена възнаградителна лихва, начислена съгласно раздел II, т.4 от договора, за периода от 16.04.2019г. до 16.12.2021г. вкл., 4184,72 евро-непогасено обезщетение за забава за просрочени плащания (наказателна лихва), начислена съгласно раздел II, т.10 от договора, за периода от 16.04.2019г. до 12.03.2020г. вкл., 712,57 евро- непогасено обезщетение за забава за просрочени плащания (наказателна лихва), начислена съгласно раздел II, т.10 от договора, за периода от 14.05.2020г. до 17.03.2022г. вкл., и 5,37 евро-непогасени разноски за връчване на покани, ищецът е подал на 18.03.2022г. до РС-Сандански заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл.417 от ГПК срещу длъжниците, по което заявление е образувано ч.гр.д.№ 283/2022г. Твърди се, че съдът е уважил заявлението като е издал заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл.417 от ГПК № 168 от 22.03.2022г. и изпълнителен лист № 119 от 23.03.2022г. Твърди се, че срещу ответниците е образувано изп.д.№1015/2022г. по описа на ЧСИ А. Цанковски с рег.№701, както и че на 30.11.2022г. банката е уведомена, че са

подадени възражения по чл.414 от ГПК от всички длъжници. По изложените съображения ищецът предявява настоящите иски, в подкрепа на които представя писмени доказателства.

Ответниците оспорват иска по основание и размер. Ответниците К., Р. и Г. Д.и оспорват, че са пасивно легитимирани да отговарят по процесното вземане, като К. и Р. Д.и твърдят, че не са приели наследството на длъжника –наследодател, а Г. Д. твърди, че е направил изричен отказ от наследство. Ответниците оспорват сключването на договор за кредит на 20.12.2011г. от Д. К.ов Д. и М. С. Д., както и че С. Д. е страна по договор за поръчителство. Ответниците правят и възражение за нищожност на клаузите на договора и общите условия относно договорната лихва и обезщетението за забава, поради противоречие със закона-Европейските правила, разписани в регламент, тъй като липсва попълнен европейски формуляр и липсва информирано съгласие, и поради явна несправедливост, тъй като лихвените проценти са прекомерно завишени. При условията на евентуалност-ако се установи наличие на договорна връзка по договор за поръчителство, е направено възражение, че кредиторът не е предявил иск срещу С. Д. в течение на бмесеца след падежа на главното задължение. При условията на евентуалност са направени и възражения от ответниците, че част от вземането е погасено по давност, както и че е платено. В подкрепа на становището си ответниците не представят доказателства.

Към делото е приложено ч.гр.д.№ 283/2022г. по описа на Районен съд-Сандански.

По делото е назначена съдебно-счетоводна експертиза и е прието заключение на вещо лице.

В хода на производството, по реда на чл.51 от ЗН, ответникът К. Д. е заявил, че приема наследството оставено от неговия баща Д. К.ов Д., а ответницата Р. Д.-че се отказва от оставеното ѝ наследство, и тези им изявления са вписани в особената книга по чл.49, ал.1 от ЗН.

С протоколно определение № 573/03.10.2023г. съдът е прекратил производството по делото в частта относно предявените срещу Г. Д. Д. и Р. Д. Д. иски, поради отказ от тях.

В последното съдебно заседание по делото е допуснато изменение на иска предявен срещу К. Д. Д. чрез увеличаване на неговия размер от 1/5 част на 1/3 част от сумата в размер на 13925,91 евро-част от вземане в размер на 24442,52 евро.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, намира за установено от фактическа страна следното:

На 20.12.2011г. е сключен договор № 022LD-R-001467/20.12.2011г. за банков кредит между „Първа инвестиционна банка“-АД, от една страна в качеството на кредитодател, и Д. К.ов Д., с ЕГН-*****, и М. С. Д., от друга страна в качеството им на кредитополучатели, по силата на който банката предоставя на кредитополучателите банков кредит в размер на 8200евро по разплащателна сметка с IBAN: BG86FINV*****, водена на името на Д. К.ов Д., за погасяване на съществуващи задължения по договори за кредитни карти с №41РКО-А-1056/05.12.2007г., с кредитополучател Д. К.ов Д., и с № 41РКО-А-112318.12.2007г., с кредитополучател М. С. Д., а кредитополучателите са се задължили да върнат кредита, заедно с дължимите лихви, такси и комисионни, уговорени в договора, в срок до 16.12.2021г. В т.4, раздел II на договора е договорено кредитополучателите да заплащат на банката годишна лихва в размер на базовия лихвен процент на Банката за евро, увеличен с надбавка от 8,51 пункта, както и че БЛП на Банката за евро е в размерна 7,99%. Към договора е изготвен погасителен план (приложение № 1), съгласно който кредитът се издължава чрез 120 месечни вноски, с падеж на първата месечна вноска-16.01.2012г., и падеж на последната месечна вноска-16.12.2021г., при ГПР в размер на 18,80%. и общо дължима сума в размер на 17096,34 евро. Съгласно т.10, раздел II от договора, дължимите, но неизвършени в срок плащания се отнасят в просрочие и се олихвяват с договорения в т.4, раздел II от договора лихвен процент плюс наказателна надбавка в размер на законната лихва, считано от деня следващ датата на падежа на съответната вноска. Договорът е сключен при Общи условия на „ПИБ“-АД за кредити на физически лица. За обезпечаване вземанията на банката по предоставения кредит тя е приела поръчителство от С. Д. Д., като същия ден между Банката и С. Д. Д. е сключен договор за поръчителство, по силата на който последният се е задължил пред банката да отговаря за изпълнението на задълженията на кредитополучателите, произтичащи от отпуснатия им банков кредит по договор № 022LD-R-001467/20.12.2011г. за банков кредит. Съгласно сключения договор за поръчителство поръчителят отговаря солидарно с

кредитополучателите за всички последици от неизпълнението на главното задължение, включително за лихвите и разноските.

Банката е извършила превод на сумата от 8200 евро по разплащателна сметка с IBAN: BG86FINV*****, водена на името на Д. К.ов Д., като за погасяване на главницата по кредита са извършени 4бр. вноски до 16.04.2012г. в общ размер на 123,02 евро, а останалите 116бр. вноски за главница, считано от 16.05.2012г. не са извършвани, като непогасената главница е в размер на 8076,98 евро (заклучението на вещото лице). Вещото лице сочи, че неплатената договорна лихва е от 16.04.2019г. до 16.12.2021г. и е в размер на 946,27 евро, а наказателната лихва е в размер на 1645,34 евро за периода от 15.11.2018г. до 12.03.2020г. и в размер на 3392,21 евро за периода от 14.05.2020г. до 17.03.2022г. Уговореният базов лихвен процент на банката за евро не е променян след сключването на договора за банков кредит (заклучението на вещото лице).

От погасителния план към договора и от представеното извлечение от счетоводните книги на банката (представено в оригинал в заповедното производство) е видно, че общият размер на непогасената главница е 8076,98 евро, общия размер на просрочените вноски по договорна лихва е 8196,95 евро, а на наказателните лихви-8165,22 евро (7452,65 евро за периода от 16.05.2012г. до 12.03.2020г. + 712,57 евро за периода от 14.05.2020г. до 17.03.2022г.).

Кредитополучателят Д. К.ов Д. е починал на 29.04.2014г., като е оставил за свои наследници по закон съпругата си М. С. Д. и четирите си деца- Г. Д. Д., К. Д. Д., С. Д. Д. и Р. Д. Д. (удостоверение за наследници).

С писма от 27.01.2022г., връчени с известие за доставяне на 31.01.2022г., „Първа инвестиционна банка“-АД е поканила Г. Д. Д., К. Д. Д. и Р. Д. Д., в качеството им на наследници на Д. К.ов Д., в 7-дневен срок да погасят доброволно задълженията по договора за кредит съобразно наследствения им дял. За пощенските пратки ПИБ“-АД е заплатила сумата от общо 10,50 лева. (касов бон от „Български пощи“-ЕАД).

На 18.03.2022г., в плик от 17.03.2022г., ПИБ“-АД е подало до Районен съд Сандански заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл.417 от ГПК срещу М. С. Д. и С. Д. Д. за солидарно заплащане на сумата от 13 925,91 евро-част от вземане в размер на 24 444,52 евро към 17.03.2022г. вкл., по договор № 022LD-R-001467/20.12.2011г. за банков кредит, от която сума 8076,98 евро е непогасена главница, 946,27 евро е непогасена възнаградителна лихва, начислена съгласно раздел II, т.4 от договора, за периода от 16.04.2019г. до 16.12.2021г. вкл., 4184,72 евро е непогасено обезщетение за забава за просрочени плащания (наказателна лихва), начислена съгласно раздел II, т.10 от договора, за периода от 16.04.2019г. до 12.03.2020г. вкл., 712,57 евро е непогасено обезщетение за забава за просрочени плащания (наказателна лихва), начислена съгласно раздел II, т.10 от договора, за периода от 14.05.2020г. до 17.03.2022г. вкл., а 5,37 евро е непогасени разноски за връчване на покани, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 18.03.2022г. и направените по делото разноски; както и срещу Г. Д. Д., К. Д. Д. и Р. Д. Д., в качеството им на наследници на Д. К.ов Д., за разделно заплащане, а именно: всеки от тях на 1/5 част от сумата 13 925,91 евро-част от вземане в размер на 24 444,52 евро към 17.03.2022г. вкл. по договор № 022LD-R-001467/20.12.2011г. за банков кредит. По така подаденото заявление е образувано ч.гр.д.№ 283/2022г., по което съдът е уважил искането и е издал заповед за изпълнение на паричното задължение въз основа на документ по чл.417 от ГПК № 168 от 22.03.2022г. и изпълнителен лист, като е разпоредил длъжниците да заплатят на заявителя претендираните суми. Въз основа на издадения изпълнителен лист е образувано изп.д.№ 1015/2022г. по описа на ЧСИ А. Ц., който е изпратил на длъжниците на 17.10.2022г. покани за доброволно изпълнение с приложена заповед за незабавно изпълнение, които са връчени на 19.10.2022г. В законоопределения срок са подадени възражения от длъжниците срещу издадената заповед за изпълнение, за което кредиторът е уведомен на 30.11.2022г. и същият е предявил настоящите искиове на 30.12.2022г. Г. Д. Д. е извършил отказ от наследството на Д. К.ов Д. и този му отказ е вписан в особената за това книга на Районен съд-Сандански под № 59 от 01.11.2022г. (съдебно удостоверение, представено по ч.гр.д.№ 283/2022г.). От заключението на вещото лице е видно още, че няма погасяване на задълженията по кредита след подаване на заявлението в съда.

При така установеното от фактическа страна съдът излага следните правни изводи:

По допустимостта на предявените искиове:

Предявените искове срещу М. Д. и С. Д. са допустими по следните съображения: налице е активна и пасивна процесуална легитимация и правен интерес от предявяването им с оглед твърденията в исковата молба, че М. С. Д., в качеството ѝ на кредитополучател е неизправна страна по договор за банков кредит, обезпечен с поръчителство от страна С. Д.. Тези двама ответници са страни по заповедното производство по ч.гр.д.№ 283/2022г. по описа на Районен съд-Сандански и за ищеца е налице правен интерес от предявяването на исковите, тъй като ответниците – солидарни длъжници, в заповедното производство в определения от закона срок са възразили срещу издадената спрямо тях заповед за незабавно изпълнение, поради което са направили вземането на ищеца-заявител спорно. Искът е предявен в законоустановения едномесечен срок. Налице е и съответствие на вземането- предметът на предявения по реда на чл.415, ал.1 от ГПК иск е идентичен с предмета на искането по реда на чл.417 от ГПК.

Предявеният иск срещу К. Д. иск е частично допустим, поради следните съображения: Предметът на предявения по реда на чл.422, ал.1 от ГПК положителен установителен иск се определя от основанието и размера на вземането, за което е издадена заповед за изпълнение, поради което следва да е налице съответствие между заявеното от кредитора вземане в заповедното производство и вземането, предявено в исковото производство (съгласно разясненията по т.10в от Тълкувателно решение № 4 от 18.06.2014г. на ОСГТК на ВКС по т.д.№4/2013г., предмет на делото по установителния иск е съществуването на вземането по заповедта за изпълнение). С исковата молба заявеното от ищеца вземане към К. Д., в качеството му на наследник на кредитополучателя Д. К.ов Д., за заплащане на 1/5 от претендираната сума по договора за банков кредит съответства на вземането, което е предмет на искането по реда на чл.417 от ГПК. С направеното в хода на делото изменение на иска (чрез увеличаване на размера му) не е налице идентичност относно размера на вземането по двете производства, поради което следва да прекрати производството по делото в частта над 1/5 до 1/3 от претендираната сума, поради недопустимост (в мотивите по т.11б на цитираното тълкувателно решение е посочено, че в производството по иска, предявен по реда на чл.422, респ.415, ал.1 от ГПК, не намират приложение правилата за изменение на иска по чл.214 от ГПК относно увеличаване на размера на иска).

По основателността на предявените искове:

За да се уважат предявените частични установителни искове, ищецът следва да докаже пораждащите спорното право факти. В настоящия казус ищецът основава вземането си срещу ответницата М. Д. на основание качеството ѝ на кредитополучател, заедно с Д. К.ов Д., по договор за банков кредит № 022LD-R-001467/20.12.2011г., с настъпил краен падеж, а срещу ответниците С. Д. и К. Д.- в качеството им съответно на поръчител и законен наследник на кредитополучателя Д. К.ов Д..

Установи се, че ищецът, от една страна, и М. Д., заедно с Д. К.ов Д., от друга страна, са в облигационни отношения на основание сключен на 20.12.2011г. договор за банков кредит № 022LD-R-001467, с размер на кредита от 8200евро и лихва в размер на 7,99%, и за срок до 16.12.2021г. Установи се, че банката е превела сумата от 8200евро по посочената в договора банкова сметка, поради което същата е изпълнила задължението си по договора. Установи се от приетата експертиза, че кредитът е усвоен, поради което за кредитополучателите е възникнало задължението да върнат заетата сума, ведно с дължимите лихви при уговорените условия.

Възражението на М. Д., че тя няма качеството на кредитополучател, тъй като не е усвоила реално сумата по кредита е неоснователно, тъй като страните по договора са уговорили конкретен начин за предаване на сумата, а именно по банковата сметка на другия кредитополучател-Д. Д., т.е. М. Д. се е съгласила предоставената в кредит сума да постъпи в разплащателната сметка на Д. Д., като е без значение последващото движение на паричната сума (касае се за вътрешни отношения между двамата кредитополучатели, а не между тях и кредитодателя).

Установи се, че до 16.04.2012г. са извършвани вноски по кредита, след което е преустановено плащане по него, както и че е настъпил уговорения в договора краен падеж-16.12.2021г. Предвид на изложеното съдът намира, че в полза на ищеца съществува изискуемо вземане по договора за кредит. Установи се, че след изтичане срока на договора са останали непогасени суми по кредита както следва: главница-8076,98евро, договорна лихва- 8196,95 евро, наказателна лихва-8165,22 евро, като договорната лихва за периода от 16.04.2019г. до 16.12.2021г. е 946,27 евро, наказателната лихва за периода от 15.11.2018г. до 12.03.2020г. е 1645,34 евро, а наказателна лихва за периода от 14.05.2020г. до 17.03.2022г. е 3392,21 евро. Установи се, че ищецът е изпратил чрез „Български пощи“-ЕАД 3бр. покани за доброволно изпълнение на задължението по процесния договор, за което е заплатил сумата от 10,50лева, която сума, съгласно курса на БНБ за евро възлиза на 5,37 евро.

Установи се, че кредитополучателят Д. К.ов Д. е починал, както и че негови наследници по закон са съпругата му М. С. Д. и четирите му деца-Г. Д. Д., К. Д. Д., С. Д. Д. и Р. Д. Д., които наследяват по равни части-чл.5, ал.1 и чл.9, ал.1 от ЗН. Ответникът К. Д. е приел наследството. С приемането на наследството ответникът К. Д. отговаря за задълженията на своя наследодател съобразно дела си (чл.60, ал.1 от ЗН). Макар неговия дял да се е уголемил след извършения отказ от наследство от страна на Г. Д. Д. и Р. Д. Д. (чл.53 от ЗН) искът следва да бъде уважен за размера на 1/5 част от вземането (изложените по-горе съображения относно допустимостта на иска до размера на 1/5 част). Възражението на този ответник, че като наследник не следва да отговаря „разделно“ за задължението на своя наследодател е неоснователно, тъй като законът не предвижда солидарна отговорност на наследниците за задължения на техен наследодател (солидарната отговорност възниква или по силата на закона или ако е уговорена между страните).

От доказателствата по делото се установи и че на 20.12.2011г. между ищеца и С. Д. Д. е сключен договор за поръчителство по смисъла на чл.138 от ЗЗД, съгласно който договор ответникът С. Д. се е съгласил да отговаря солидарно с кредитополучателите Д. К.ов Д. и М. С. Д. за неизпълнение на задълженията им по сключения от тях договор за банков кредит № 022LD-R-001467/20.11.2011г. Предметът на поръчителството е идентичен с предмета на главния дълг, като отговорността на поръчителя възниква при настъпване на условията, предвидени в основния договор за ангажиране отговорността на кредитополучателите. Установи се, че кредитополучателите дължат на ищеца суми по процесния договор, поради което следва да се ангажира и отговорността на поръчителя, т.е. искът е основателен и спрямо поръчителя С. Д. в размера установен за кредитополучателите.

Възражението на ответника С. Д., че не дължи изпълнение, тъй като кредиторът не е предявил иск срещу него в течение на 6 месеца след падежа на главното задължение е неоснователно по следните съображения:

Съгласно разпоредбата на чл.147, ал.1, изр.1 от ЗЗД, поръчителят остава задължен и след падежа на главното задължение, ако кредиторът е предявил иск против длъжника в течение на шест месеца. Установи се, че крайният срок за погасяване на кредита е 16.12.2021г., както и че заявлението за издаване на заповед за изпълнение срещу длъжниците е подадено на 17.03.2022г., т.е. преди изтичане на шест месеца от изискуемостта на дълга. Съгласно тълкувателно решение № 5 от 21.01.2022г. на ОСГТК на ВКС по т.д.№5/2019г., което е задължително за съдилищата, при уговорено погасяване на

главното задължение на отделни погасителни вноски с различни падежи, шестмесечният срок по чл.147, ал.1 от ГПК започва да тече от настъпване на изискуемостта на целия дълг.

Неоснователно е възражението на ответниците за нищожност на клаузите на договора и общите условия към него относно дължимите лихви, тъй като съдът не установи те да противоречат на императивни изисквания на закон, както и на добрите нрави (установи се, че уговореният в договора лихвен процент не е променян след сключване на договора, а определеният при сключването му размер не е прекомерен с оглед на предоставената услуга). При извършената служебна проверка (съобразно чл.7, ал.3 от ГПК) съдът не установи неравноправни клаузи в процесния договор.

Неоснователно е възражението на ответниците, че вземането на ищеца е платено. Въпреки разпределената им доказателствена тежест ответниците не ангажираха доказателства в тази насока. Напротив, от заключението на вещото лице се установи, че на падежа е останало непогасено задължение, както и че няма впоследствие извършвания плащания от ответниците.

По отношение на възражението, че вземането е погасено по давност, съдът излага следното:

С изтичането на петгодишна давност се погасяват всички вземания, за които законът не предвижда друг срок (чл.110 от ЗЗД). Вземанията по договор за кредит не са периодични плащания по смисъла на чл.111, б."в" от ЗЗД, поради което е приложима общата 5 годишна давност (решение № 261 от 12.07.2011г. на ВКС по гр.д.№ 795 от 2010г., I V.о., решение № 28/05.04.2012г. по гр.д.№523/2011г. на ВКС-III.о. и др.). Съгласно чл.114 ЗЗД, давността започва да тече от деня, в който вземането е станало изискуемо. По въпроса от кога започва да тече давностният срок за вземанията по договор за банков кредит с погасителен план е налице противоречива съдебна практика, поради което ОСГТК на ВКС е образувало тълкувателно дело № 3/2023г., по което към настоящия момент няма постановено тълкувателно решение. Настоящият съдебен състав споделя становището, че давностният срок започва да тече от уговорения краен срок за погасяване на кредита, а не от датата на падежа на отделните погасителни вноски, като това се отнася за всички части на вноската (както по главница, така и по възнаградителната лихва). В настоящия случай кредитът е с настъпил краен падеж на 16.12.2021г, поради което давностният срок за главница и договорна (възнаградителна) лихва не е изтекъл, тъй като не е изминала дори година до предявяване на претенцията от кредитора. Възражението за давност по отношение на наказателната лихва (имаща характер на мораторна неустойка) също е неоснователно, тъй като давностният срок за претендиране на тази лихва е 3 годишен (съобразно чл.111 от ЗЗД) и започва да тече от момента на изпадане на кредитополучателите в просрочие на заплащането на съответните погасителните вноски, като за претендирания период от 16.04.2019г. до 17.03.2022г. (датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение) този срок не е изтекъл.

По отношение размера на исковите съдът излага следното:

Искът по отношение на претендираната главница следва да се уважи изцяло, тъй като се установи, че непогасената главница по процесния договор е в размер на 8076,98 евро. Искът за дължимост на договорна лихва по раздел II, т.4 от договора следва да се уважи в претендирания размер, тъй като се установи, че за претендирания период 16.04.2019г.-16.12.2021г.вкл. тя възлиза на 946,27 евро. Искът за дължимост на наказателната лихва за претендирания период от 16.04.2019г. до 12.03.2020г. следва да се уважи до размера на 1176,23 евро, изчислена служебно от съда на база на приложение № 1 към заключението на вещото лице. Следва да се уважи и искът за дължимост на наказателна лихва и за периода след 14.05.2020г., но до 16.12.2021г. (*изтичане срока на договора*), тъй като размерът на това вземане според клаузите на договора се определя до края на срока на договора, след което върху изискуемата главница е дължима само законна лихва за забава. Размерът на наказателната лихва за периода от 14.05.2020г. до 16.12.2021г., изчислена служебно от съда на база на приложение № 1 към заключението на вещото лице възлиза на 2851,17 евро, но ищецът претендира по-нисък размер, поради което искът следва да се уважи в претендирания размер от 712,57 евро. Следва да се уважи изцяло претенцията за дължимост

на разноски за връчване на покани за доброволно изпълнение на вземането по процесния договор, тъй като представляват претърпяна загуба-пряка последица от него и предвидима при пораждаване на задължението (чл.82, изр.първо от ЗЗД във вр. с чл.79, ал.1, пр.2 от ЗЗД), като се установи и техния размер-5,37 евро, с левова равностойност-10,50лева.

Относно разноските:

На основание чл.78, ал.1 от ГПК ответниците следва да заплатят на ищеца направените по делото разноски съразмерно с уважената част от исквете. Ищецът е направил разноски за заплатена държавна такса по исквете срещу тримата ответници в размер на 709,96лв. и за възнаграждение на вещо лице в размер на 800лв. Ищецът е представляван по делото от юрисконсулт, поради което ответниците следва да заплатят на ищеца, съобразно разпоредбата на чл.78, ал.8 от ГПК, и юрисконсултско възнаграждение, което съдът определя в размер на 300лв. Съобразно изхода на спора ответниците следва да заплатят на ищеца сумата от 1418,98 лева, съставляваща направени по делото разноски съразмерно с уважената част от исквете срещу тях.

Ответниците следва да заплатят на ищеца и сумата от 505,45 лева за направени по заповедното производство разноски съразмерно с уважената част от исквете (т. 12 на ТР № 4/2013 от 18.06.2014г. на ОСГТК на ВКС по т.д. № 4/ 2013г.).

На основание чл.78, ал.3 от ГПК ищецът следва да заплати на ответника К. Д. сумата от 172,83 лева, съставляваща направени по делото разноски за адвокатско възнаграждение съразмерно с отхвърлената част от исквете.

Водим от горното и на основание чл. 79, ал.1 и чл.86 от ЗЗД във вр. с чл.430 от ТЗ и във вр. с чл.415, ал.1, т.1 от ГПК и чл.417, т.2 от ГПК, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по отношение на М. С. Д. с ЕГН-*** и С. Д. Д. с ЕГН-*******, и двамата от гр.С., ул.“О.“, № *, **че дължат солидарно на а** „Първа инвестиционна банка“-АД, с ЕИК: 831094393, със седалище и адрес на управление-гр.София, район „Младост“, бул.“Цариградско шосе“, № 111П, представлявано от изпълнителните директори Н.Х.Б. и С.А.П., **сумата от 10 917,42 евро** (десет хиляди деветстотин и седемнадесет евро и четиридесет и два евроцента), *от която сума 8076,98 евро (осем хиляди седемдесет и шест евро и деветдесет и осем евроцента) е непогасена главница, 946,27 евро (деветстотин четиридесет и шест лв. и 27 ст.) е непогасена възнаградителна лихва, начислена съгласно раздел II, т.4 от договора, за периода от 16.04.2019г. до 16.12.2021г. вкл., 1176,23 евро (хиляда сто седемдесет и шест евро и двадесет и три евроцента) е непогасено обезщетение за забава за просрочени плащания (наказателна лихва), начислена съгласно раздел II, т.10 от договора, за периода от 16.04.2019г. до 12.03.2020г. вкл., 712,57 евро (седемстотин и дванадесет евро и петдесет и седем евроцента) е непогасено обезщетение за забава за просрочени плащания (наказателна лихва), начислена съгласно раздел II, т.10 от договора, за периода от 14.05.2020г. до 16.12.2021г., а 5,37 евро (пет евро и тридесет и седем евроцента) е непогасени разноски за връчване на покани, и която сума съставлява част от вземане* в размер на 24 444,52 евро **по договор № 022LD-R-001467/20.12.2011г. за банков кредит**, сключен между „Първа инвестиционна банка“-АД и кредитополучателите Д. К.ов Д. и М. С. Д., обезпечен с поръчителството на С. Д. Д., **ведно със законната лихва върху главницата, считано от 18.03.2022г. до изплащане на вземането, за което вземане е издадена заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл.417 от ГПК № 168 от 22.03.2022г. и изпълнителен лист по ч.гр.д.№ 283/2022г. по описа на РС-Сандански, като ОТХВЪРЛЯ** иска за дължимост на обезщетение за забава за просрочени плащания (наказателна лихва), начислена съгласно раздел II, т.10 от договора, за периода от 17.12.2021г. до 17.03.2022г.вкл. и за разликата над уважения размер от 10 917,42 евро до частично предявения размер от 13 925,91 евро-част от вземане в размер на 24 444,52 евро по договор № 022LD-R-001467/20.12.2011г. за банков кредит, като неоснователен.

ПРЕКРАТЯВА производството по делото по отношение на предявения иск от „Първа инвестиционна банка“-АД, с ЕИК: 831094393, със седалище и адрес на управление-гр.София, район „Младост“, бул.“Цариградско шосе“, № 111П, представлявано от изпълнителните директори Н.Х.Б. и С.А.П., **срещу К. Д. Д., с ЕГН-*******, с адрес-

гр.С., ул.“О.“, № *, в качеството му на наследник на Д. К.ов Д., за установяване съществуването на вземане по договор № 022LD-R-001467/20.12.2011г. за банков кредит, сключен между „Първа инвестиционна банка“-АД и кредитополучателите Д. К.ов Д. и М. С. Д., обезпечен с поръчителството на С. Д. Д., за което вземане е издадена заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл.417 от ГПК № 168 от 22.03.2022г. и изпълнителен лист по ч.гр.д.№ 283/2022г. по описа на РС-Сандански, **в частта над 1/5 до 1/3 част от сума в размер на 13 925,91 евро - част от вземане в размер на 24 444,52 евро., поради недопустимост.**

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по отношение на К. Д. Д., с ЕГН-*****, с адрес-гр.С., ул.“О.“, № *, **че в качеството му на наследник на Д. К.ов Д., с ЕГН-*******, **дължи на** „Първа инвестиционна банка“-АД, с ЕИК: 831094393, със седалище и адрес на управление-гр.София, район „Младост“, бул.“Цариградско шосе“, № 111П, представлявано от изпълнителните директори Н.Х.Б. и С.А.П., **1/5 (една пета) част от сумата 10 917,42 евро** (десет хиляди деветстотин и седемнадесет евро и четиридесет и два евроцента), *от която сума 8076,98 евро (осем хиляди седемдесет и шест евро и деветдесет и осем евроцента) е непогасена главница, 946,27 евро (деветстотин четиридесет и шест лв. и 27 ст.) е непогасена възнаградителна лихва, начислена съгласно раздел II, т.4 от договора, за периода от 16.04.2019г. до 16.12.2021г. вкл., 1176,23 евро (хиляда сто седемдесет и шест евро и двадесет и три евроцента) е непогасено обезщетение за забава за просрочени плащания (наказателна лихва), начислена съгласно раздел II, т.10 от договора, за периода от 16.04.2019г. до 12.03.2020г. вкл., 712,57 евро (седемстотин и дванадесет евро и петдесет и седем евроцента) е непогасено обезщетение за забава за просрочени плащания (наказателна лихва), начислена съгласно раздел II, т.10 от договора, за периода от 14.05.2020г. до 16.12.2021г., а 5,37 евро (пет евро и тридесет и седем евроцента) е непогасени разноски за връчване на покани, и която сума съставлява част от вземане в размер на 24 444,52 евро по договор № 022LD-R-001467/20.12.2011г. за банков кредит, сключен между „Първа инвестиционна банка“-АД и кредитополучателите Д. К.ов Д. и М. С. Д., обезпечен с поръчителството на С. Д. Д., ведно със законната лихва върху главницата, считано от 18.03.2022г. до изплащане на вземането, за което вземане е издадена заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл.417 от ГПК № 168 от 22.03.2022г. и изпълнителен лист по ч.гр.д.№ 283/2022г. по описа на РС-Сандански, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за дължимост на обезщетение за забава за просрочени плащания (наказателна лихва), начислена съгласно раздел II, т.10 от договора, за периода от 17.12.2021г. до 17.03.2022г.вкл. и за разликата над уважения размер от 10 917,42 евро до частично предявения размер от 13 925,91 евро-част от вземане в размер на 24 444,52 евро по договор № 022LD-R-001467/20.12.2011г. за банков кредит, като неоснователен.*

ОСЪЖДА М. С. Д. с ЕГН-*****, С. Д. Д. с ЕГН-***** и К. Д. Д., с ЕГН-*****, всички от гр.С., ул.“О.“, № *, **ДА ЗАПЛАТЯТ на** „Първа инвестиционна банка“-АД, с ЕИК: 831094393, със седалище и адрес на управление-гр.София, район „Младост“, бул.“Цариградско шосе“, № 111П, представлявано от изпълнителните директори Н.Х.Б. и С.А.П., сумата от **1418,98 лева** (хиляда четиристотин и осемнадесет лв. и 98 ст.) за направени по настоящото дело разноски и сумата от **505,45 лева** (петстотин и пет лв. и 45 ст.) за направени по заповедното производство разноски (по ч.гр.д.№ 283/2022г. по описа на Районен съд-Сандански).

ОСЪЖДА „Първа инвестиционна банка“-АД, с ЕИК: 831094393, със седалище и адрес на управление-гр.София, район „Младост“, бул.“Цариградско шосе“, № 111П, представлявано от изпълнителните директори Н.Х.Б. и С.А.П., **ДА ЗАПЛАТИ на** К. Д. Д., с ЕГН-*****, от гр.С., ул.“О.“, № *, сумата от **172,83 лева** (сто седемдесет и два лв. и 83 ст.) за направени по делото разноски.

Решението подлежи на въззивно обжалване пред Окръжен съд Благоевград в двуседмичен срок от връчването му на страните. Да се изпрати препис от решението на страните.

Съдия при Районен съд – Сандански: _____